

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3 V. perseuerent nunc in Christo, & Virgine relationes matris & filij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

bere eam subsistentiam ex vi illius actionis, & productionis, qua incepit esse, & ideo totum id potest tribui, & referri in causam propriam, & principium illius naturæ. At verò subsistentia alterius personæ nullum habet fundamentum in natura, neque in actione, qua recepit esse, & ideo, si illa persona non terminavit talem naturam in ipso generationis instanti, nulla ratione potest genita, vel filius denominari.

SECTIO III.

Verum perseverent nunc in Christo, & Virgine relationes matris, & filij.

Ratio dubitandi esse potest, nam in Christi morte extincta utraque relatio est. Quia sicut post illam mortem non mansit hic homo, ut sic, neque humanitas, ita neque relatio filiationis, neque filius Virginis, ut sic: ablato autem uno extremo, necesse est tolli relationem in alio, sed resurgente Christo non videntur ex natura rei posse redire tales relationes, quia iam non habebat Christus esse hominis, ex vi maternæ generationis, illa enim causalitas iam habuit suum effectum, qui postea destructus est, & deinde per aliam actionem redit idem secundum rem: non tamen formaliter ut terminus, vel effectus prioris actionis, relatio autem filiationis fundari videtur in huiusmodi esse, ut causato per maternum concursum, seu operationem, ergo per resurrectionem non redijt talis relatio, sicut nec fundamentum eius quod fuit generatio. Et confirmatur, quoniam alias fieri non posset, quin inter personas, quarum una semel aliam generavit, esset relatio realis, etiam si postea sepius esse desinerent, & aliis modis iterum producerentur.

Respondetur quæstionem hanc communem videri omnibus alijs filijs, & matribus, quia nihil potest hic dici factum ex speciali miraculo, sed natura rei attendenda est, quia relatio habet talem modum existendi, & incipiendi, ut politis fundamento, & termino, necessario omnino resultet, illis autem non positis, fieri non potest relatio etiam de potentia absoluta: totum autem fundamentum harum relationum est, quod Christus homo semel fuit genitus ex Virgine, si ergo hoc fundamentum sufficiens est, ut illæ relationes non solum durent durante illo esse hominis, sed etiam ut iterum, atque iterum pullulent, etiam si illud esse hominis interruptum sit (ut ita dicam) si postea alia via sit instauratum: si hoc, inquam, sufficit in Christo, & Virgine, sufficit in omni alia filiatione, & maternitate. Si autem in alijs non sufficit, nec in Christo sufficit, & consequenter nec miraculosè potuissent tales relationes redire, quia fierent sine sufficienti fundamento, quod illis repugnat.

Videtur autem verisimile, illud fundamentum satis esse, ut hæ relationes semper resultent. Quia semper est verum dicere hunc hominem fuisse genitum ab illa muliere: ex hoc autem intrinsecè sequuntur dictæ relationes. Item quia si Christus, & Beata Virgo nunquam fuissent mortui, sed translari ad gloriam, non esset dubium, quin in eis perseverarent dictæ relationes: solum quia semel Virgo genuit Christum: Sed hoc æquè verum est, etiam si extrema inter quæ versantur illæ relationes interdum defuerint, & postea redierint, sicut duæ albedines, quæ nunc sunt similes, retinent eandem numero relationes similitudinis, siue perpetuò durent, siue aliquando corrumpantur, & iterum producantur. Vnde non est, cur dicamus de ratione filiationis esse, ut subiectum eius proxima, seu vltima productio habuerit esse per generationem ex matre, sed satis est, quod aliquando traxerit originem ex matre: & ita, sicut res facta, seu præterita, non potest iam non

A fuisse facta, seu præteritæ, ita non est inconueniens, ut relatio filiationis semel habita, amitti non possit, existentibus eius subiecto, & termino. Quod tandem ex modo loquendi confirmatur: Quia ita nunc absolūtè loquimur de Christo, & Virgine, matrem, & filium eos appellando, prout nunc sunt in statu gloriæ. Quo circa addendum est vltimè (quidquid sit de metaphysica quæstione relationum) quod attinet ad matris dignitatem morali modo consideratam, certissimum esse, eam perseverare in Deipara: imo nunquam fuisse imminutam etiam in tri-duo mortis Christi: quia licet tunc non esset hic homo, quem B. Virgo genuerat, verè tamen erat ille, quem genuit Virgo habens unitas sibi partes illius humanitatis, quas ex Virgine accepit, quod satis est ad hanc matris dignitatem conferendam, quæ (ut supra dixi) magis moraliter, quam physicè explicanda est.

ARTICVLVS VI.

Verum Christus fuerit natus sine dolore matris.

Ad sextum sic proceditur. Videtur, quod Christus non fuerit natus sine dolore matris. Sicut enim mors hominum subsecuta est ex peccato primorum parentum (secundum illud Genes. 2. Quacumq; die comederis ex eo, morte morieris) ita etiam dolor partus, secundum illud Genes. 3. In dolore paries filios. Sed Christus mortem subire voluit, ergo videtur, quod pari ratione eius partus esse debuerit cum dolore.

2. Præterea Finis proportionatur principio. Sed finis visus Christi fuit cum dolore, secundum illud Isai. 53. Verè dolores nostros ipse tulit. Ergo videtur, quod etiam in sua natiuitate fuerit dolor partus.

3. Præterea, in libr. de ortu Saluatoris narratur, quod ad Christi natiuitatem obsterperes occurrerunt, quæ videntur esse necessaria parienti propter dolorem: ergo videtur, quod B. Virgo peperit cum dolore.

Sed contra est, quod Augustinus dicit in sermone de Natiuitate, alloquens Virginem matrem. Nec in conceptione, inquit, inuenta es sine pudore, nec in partu inuenta es cum dolore.

Respondetur dicendum, quod dolor parientis causatur ex aperture meatuum, per quos proles egreditur. Dicitur autem supra, quod Christus est egressus ex clauso utero matris: & sic nulla violentia aperture meatuum ibi fuit, & propter hoc in illo partu nullus fuit dolor, sicut nec aliqua corruptio. Sed fuit ibi maxima iucunditas, ex hoc, quod homo Deus est natus in mundum secundum illud Isai. 35. Germinans germinabit sicut lilium, & exultabit latibunda, & laudans.

Ad primum ergo dicendum, quod dolor partus consequitur in muliere commixtionem virilem: vnde Ge. 3. postquam dictum est, in dolore paries, sequitur, & sub viri potestate eris. Sed sicut dicit Aug. in serm. de Assumpt. B. Virginis, ab hac sententia excipitur Virgo mater Dei, quæ quia sine peccati collusione, & sine virilis admixtionis detrimento Christum suscepit, & sine dolore genuit: & sine integritatis violatione, pudore virginis integro permansit. Christus autem mortem suscepit spontanea voluntate, ut pro nobis satisfaceret, non quasi ex necessitate illius sententie: quia in se mortis debitor non erat.

Ad secundum dicendum, quod sicut Christus moriendo destruxit mortem nostram, ita suo dolore nos a doloribus liberavit, & ideo mori voluit cum dolore. Sed dolor parientis matris non pertinebat ad Christum, qui pro peccatis nostris satisfacere veniebat, & ideo non oportuit quod mater eius pateret cum dolore.

Ad tert.